

BJERREGRAV

"En levende landsby siden Stenalderen"

Historien om kronprinsessen, der kom forbi og besøgte Anders...

Skov, bæk, enge og ikke mindst historiens vingesus omkranser den attraktive landsby Bjerregrav. Alle rede i stenalderen bosatte folk sig, da de kunne sejle helt ind til Hvolris, hvor der med jagtmuligheder, vand og kilder var de helt rette livsbetingelser.

Vores historie starter dog nogle år senere...

LEGENDEN ANDERS

På et beskedent husmandssted på Bjerregrav Mark boede i starten af 1900-tallet en ung knægt ved navn Anders Olesen. Han var kommet til verden som nummer tre i en søskendeflok på elleve. Anders blev hurtigt interesseret i arkæologi og ville gerne være lærer – men som husmandssøn var det umuligt. Anders måtte forlade skolen tidligt og blev sendt ud at tjene. Anders var kendt som en slider af format, og alt imens han knoklede løs, holdte han sig ajour med læsning af arkæologisk litteratur.

Under krigen var Anders beskæftiget med at grave tørv ved Ambjerg. En dag var uheldet ude. Han snublede og faldt i en tørvegrav og fik skåret sit venstre ben af oppe ved låret. Anders var dog ikke typen, der klynkede. Han lærte hurtigt at leve med sit handicap og kom snart i arbejde igen.

I starten af 1960 kom han i kontakt med lederen af Viborg Stiftsmuseum – forfatteren Peter Seeberg. Han blev interesseret i Anders' arkæologiske viden,

og da han fortalte om sporene efter en jernalderlandsby på Hvolris, begyndte museet at kigge nærmere på området. I 1962 erhvervede Viborg kommune sig det 14 hektar store område, som dermed blev en afdeling af Viborg Stiftsmuseum. Planerne var, at der skulle etableres et videnskabeligt forskningscenter og en oldtidspark åbent for publikum.

UVENTET BESØG

En dag – mens Anders gik alene og foretog udgravninger på Hvolris – fik han uventet besøg. Dāværende Kronprinsesse Margrethe kom forbi. På det tidspunkt studerede hun i Århus og havde med interesse læst om udgravningerne. Hun måtte lige kigge forbi...

Anders fortalte senere om besøget – men de færreste troede på ham. Han var nemlig en gudbenådet

fortæller, der gerne gjorde historierne bedre og mere interessante end sandheden kunne magte.

Anders døde i 1971. Kort tid efter at have sagt sin stilling op ved museet, tog han desværre sit eget liv. Alle aviser bragte mindeord om ham; den anonyme arbejder – med træben – der blev en landskendt og anerkendt museumsmand.

INDVIELSEN I 2000

Små 30 år senere – den 4. september 2000 – blev Hvolris Jernalderlandsby officielt indviet. Og naturligvis var det Dronning Margrethe, der foretog indvielsen. Hun var meget interesseret. Spurgte og spurgte – og alle tidsrammer blev sprængt. Møldrups borgmester Gunnar Korsbæk tillod sig i en pause at spørge dronningen om Anders Olesens "vanvittige" historie fra den gang. Og minsandten om kære Anders ikke havde talt sandt...

HISTORIE, NATUR OG ENGAGEMENT

Historiens vingesus og fantastiske naturoplevelser, der bare venter, omkranser Bjerregrav, der er meget mere end jernalderlandsbyen. Der findes rester af hærvejen, der er Himmerbroen med bropiller fra 1300-tallet, der er den smukke Hersom kirke og Hærup Sø. Man kunne blive ved.

Og så er der naturligvis også byens puls og foreningsliv. De 350 engagerede indbyggere, der mødes og trives i alt fra borgerforening og idrætsforening til aktiviteterne på ældrecentret.

"Jo, Bjerregrav er på alle måder en levende landsby.

Og har været det siden stenalderen".

Vidste du at...

- Møldrup kommunes borgmester igennem tiderne oftest har været bosiddende i Bjerregrav?
- Bjerregrav og Hersom "hænger sammen"? Alle foreninger hedder derfor Hersom-Bjerregrav...
- det meste af Bjerregrav brændte ved en voldsom brand i 1734?
- Hersom Kirke er en af de få kirker, hvor man kender den nøjagtige indvielsesdato – nemlig den 10. august 1122?
- Laust Nørskov var folketingsmand for Løvelkredsen fra 1912 til 1947? En virkelig folkets mand, hvilket han beviste ved flere lejligheder
- der er en gammel Rytterskole ved Hersom, der engang hørte under Hersomgård?
- Bjerregravs motto er "Levende Landsby"?
- der er et aktivitetshus ved skolen i det gamle bibliotek?
- der er en mindesten ved Hærup sø for Sandbækgruppen – en lokal modstandsgruppe, som modtog våbenudkastninger under 2. Verdenskrig?
- befolkningstallet i Bjerregrav er steget jævnt med cirka 10% igennem de sidste ti år?